

KURIER Wileński

SOBOTA, 25 MAJA 1991 R.
nr 101 (11587)

W Parlamencie Republiki

21 maja na porannym posiedzeniu plenarnej sesji Rady Najwyższej w dalszym ciągu rozważano projekt ustawy Republiki Litewskiej o oświadczeniu i przyjęto ustawę o nowelizacji tymczasowej ustawy Republiki Litewskiej „O odpowiedzialności za naruszenie przepisów handlu, trybu przewozu towarów, ich wywożenia i wysyłania poza granicę Republiki Litewskiej”.

Rada Najwyższa anulowała Sejmowiczkiej Rejonowej z 21 maja 1991 r. „O zawieszeniu działalności komory celnej” pododdziałów Departamentu Ochrony Kraju w rejonie w pierwszym czytaniu i w drugim czytaniu projekt ustawy o nowelizacji 7 artykułu ustawy Republiki Litewskiej o podatku dochodowym od osób fizycznych”.

Dyrektor generalny Departamentu Ochrony Kraju Audrius Jakštas poinformował, że ograniczenia republiki następująco nowo prowokacja — znieszenie posterunki kontroli granicznej i komory celne w rejonie alksmiskim, birzajskim, pakiskim i zarasajskim. Podstaw napadów obrażeń doznali także, niektórzy zostali ciężko ranni i obecnie przebywają w szpitalu. Te same nocą znieszone analogicznie posterunki Litwie.

Dyrektor generalny Departamentu Ochrony Kraju powiedział, że w związku z zaistnia-

łą sytuacją, gdy narusza się interesy polityczne, gospodarcze państwa, potrzebna jest jasna i niedwuznaczna decyzja oraz odpowiedź, jak należy postępować.

Przyjęto uchwały „O trybie realizacji ustawy w sprawie wykorzystania państwowych jednorazowych wypłat i innych docelowych kompensat na kredyty i pokrycie kosztów budowy domów spółdzielczych i indywidualnych domów (mieszkań)”.

Deputowani w dalszym ciągu omawiali projekt ustawy „O odwołaniu przed terminem osób urzędowych samorządów”. W tej kwestii przemawiał premier Republiki Giedyminas Wagnorius.

W dalszym ciągu rozpatrywano projekt ustawy Republiki Litewskiej o prywatyzacji mieszkań. Deputowani omawiali artykuły, które ustalają rozliczenia podczas kupowania domów mieszkalnych, mieszkań, forme umowy kupna-sprzedaży i jej uprawnienie się, ograniczenia wysiedlenia odnajemcy lub członka jego rodziny z nabytego mieszkania, inne przepisy.

W imieniu Komisji Ochrony Kraju i Spraw Wewnętrznych przewodniczący jej Jonas Laučius przedstawił uchwałę dołączając wznowienie ochrony granicy państwowej Republiki Litewskiej. Postanowiono omówić tę kwestię w tym samym dniu na zamkniętym posiedzeniu Rady Najwyższej.

(ELTA)

Wiec rolników w Wilnie

Gdy usłyszałem w radiu apel do wilnian, aby się zbiegli przed parlamentem, by go bronili, byłam mocno zaskoczona. Przed kim? Wiedziałam, że tam właśnie zamierzali przybyć rolnicy republiki, aby wypowiedzieć swe żale i wyliczyć problemy, jakie coraz bardziej utrudniają im codzienne życie. Choć rolnicy są zwykle cierpliwi i nie skory do wieców, politykowania, tym razem zdecydowali. Przyjechali z bochenem chleba na białym linowym ręczniku — symbolizującym żmudną ich codzienną pracę, z nadzieją w sercu, że wreszcie wypowiedzą swe zdanie co do szeregu żywotnie ważkich dla nich kwestii dnia powszedniego.

Zostali jednak, przypuszczam, oszołomieni „gościnnym” powitaniem, jakie przygotowali im zebrani przy parlamencie wilniańskie. Rozlegające się okrzyki, skandowania w postaci „komuniści, precz” i inne dźwięki nie umilkły... Do zgromadzonych na placu z okna gmachu parlamentu zwrócił się przewodniczący Rady Najwyższej W. Landsbergis, który zaproponował przysłać do parlamentu grupę rolników na rozmowy, przemawiał też jego zastępca Cz. Stankiewicz. Deputowany J. Pangonis wezwał rolników, aby się udali do Parku Górnego, gdzie się odbędzie wiec, jako że na przeprowadzenie go na Placu Niepodległości nie udzielono zezwolenia.

Znaczna część rolników usłuchała apelu i ruszyła w kierunku Parku Górnego. Pozostała natomiast próbowała wiecewać posługując się przenośnym wzmacniaczem głosu, który wkrótce się zepsuł. Ale ludzie nie rozchodzili się, stali

w milczeniu pod strugami deszczu, który jakby pragnąc ich rozproszyć to padał, to znów ustawał.

Tymczasem w Parku Górnym odbywał się wiec. Przemawiający rzeczowo określali zaistniałe na wsi trudności, wylewali swe żale, wyrażali oburzenia. Okres, jaki teraz przeżywa wieś litewska, która znalazła się na rozdrożu, porównywano z trudnym okresem lat pięćdziesiątych.

Genowait Kliszewiczienė, hodowczyni z rejonu paswalskiego powiedziała, że deputowani przyjmują niezyciowe zarządzenia, że nie odczuwa też propagowanego — traktowania na równi rolników prowadzących różne formy gospodarowania. Bo na przykład — podkreśliła — gospodarze indywidualni za mleko, inne artykuły rolne sprzedawane państwu mają możliwość otrzymanie deficytowe towary. Ja natomiast pracując w kolchozowej fermie, również sprzedaję państwu mleko, ale nie mam prawa na nabycie nawet niezbędnego mi wiadra, gumiaków. Poruszyła ona też kwestię ceny mleka, którego litr jest prawie trzykrotnie tańszy od litra piwa. Przemawiający podkreślali między innymi, że ostatnia podwyżka cen na skup żywca została spowodowana wysoką ceną inwentarza rolniczego, nawozów, innych towarów przemysłowych, bez których rolnikowi: nie sposób się obejść.

Ziemia powinna należeć do tych, którzy ją uprawiają lub do byłych właścicieli, jeżeli zamierzają powrócić na wieś — dominowała myśl w wielu wystąpieniach. Rozgorczyeniem i oburzeniem wypełnione było przemówienie księgowego z re-

jonu mariampolskiego Albinasa Albertinasa. Za miastusne uważa on zamiary pokrywania długów jednych gospodarstw, kosztem drugich, uważa też, że należy uznać prawnie zespolone bogactwo stworzone rękoma rolników za ich własność. W wystąpieniach przewijała się myśl, że podejmowane uchwały przyczynią się do powstawania kategorii ludzi bezdomnych, bezrolnych, bezrobotnych, co stworzy przesłanki do zaostreżenia się stosunków międzyludzkich, do konfliktów.

Do zebranych zwrócił się również literat W. Petkewiczius, wyraził on swój stosunek do władzy, która, jego zdaniem, nie jest zdolna i nie potrafi doprowadzić Litwy do niezależności, gdyż dotychczas, zdaniem mówcy, nie uczyniono w tym kierunku ani kroku.

Przybyły na wiec lider Ligi Wolności A. Terleckas zwracając się do zebranych próbował usprawiedliwić się za zajęcia na Placu Niepodległości. Przyznał, że to on, a nie „Sajudis” wzywał przez radio wilnian do wsparcia parlamentu, bo uważał, że za plecami rolników przebydą również „jednistwierniki”.

Do zebranych przemawiał również proboszcz parafii Dobrowolskiej Stanisławas Dobrowolskis, przedstawiciel Forum Przyszłości Litwy, deputowany do RN Cz. Jursenas, A. Brazauskas, przewodniczący Konfederacji Związków Niezależnych M. Wisakewiczius, przedstawiciel frakcji tautiników P. Waranaukas oraz in.

Uczestnicy wiecu uchwalili rezolucję, w której wyliczyli swoje zdanie i poglądy na poszczególne kwestie dotyczące ich interesów.

Danuta DANOWSKA

Jego Ekscelencja Wytautas Landsbergis
Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej

Postanie

Problem mniejszości narodowych stał się jednym z najważniejszych elementów obecnej polityki w Europie Środkowej, elementem wzbogacającym tożsamość i kulturę narodów, ale w praktyce niepotrzebne a bolesne konflikty.

Przemawiając do Waszej Ekscelencji z posianiem dotyczącym ludności polskiej na Litwie. Zbliża się termin 31 maja 1991 r. określony w uchwale Rady Najwyższej Republiki Litewskiej „O wnioskach Państwowej Komisji do spraw „Wschodniej”. Docierają do mnie głosy zaniepokojenia polskiej, obawiającej się niekorzystnych zmian granic politycznych i opóźnienia we wprowadzeniu w życie przyjętych uchwał. Mam nadzieję, że w dobrze pojętym wspólnym interesie, Polacy na Litwie i Litwini dojdą do porozumienia. Jest ono potrzebne dla obu narodów. Rada dnia takich uchwał tworzy deklaracja kopenhaska KBWE.

Wobec siebie są powszechnych norm europejskich stanowi, że najlepszą płaszczyzną dla realizacji aspiracji mniejszości narodowych. Dużo lepszą, niż zakorzenioną w systemie państwowym model autonomii polityczno-terytorialnej.

Mam nadzieję, że Pan Przewodniczący podzieli mój punkt widzenia i przyjmie to postanie jako wyraz dbałości o to, by interesy polsko-litewskie wspierały się na trwałych i solidnych ramach wspólnej naszym narodom tradycji chrześcijańskiej i europejskiej.

Andrzej STELMACHOWSKI
Marszałek Senatu RP

PUNKT GRANICZNY W LAZDIJAI PODCZAS PIELGRZYMKI

W związku ze zbiorowymi pielgrzymkami do Rzeki Świętej w Lazdijai, w dniu 18 maja 1991 r. ustalono, że do godzin 12:00 i 18:00 z czerwca przez granicę polsko-litewską (lazdijajską) zezwala się na wjazd i wyjazd (według odpowiednich przepisów), jadącym specjalnymi autokarami: osobom, jadącym w delegacji służbowe; osobom, mającym paszporty dyplomatyczne.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Komunikacji, Ministerstwo Zdrowia polecono udzielanie odpowiedniej pomocy organizatorom wskazanych zbiorowych wyjazdów.

Wileńskie aktualności

MAMY HERB

Mieliśmy go zawsze. Jest w Wilnie kilka wizerunków patrona miasta — św. Krzysztofa z dziećmi Jezus na ramieniu: na dziedzińcu Wileńskiej Kurii Arcybiskupiej, na gmachu Filharmonii Narodowej, na starej elektrowni nad Wilnią, na Wileńskiej Szkole Średniej nr. 5. Ma się rozumieć zachował się na on starych pieczęciach, m. in. magistratu miasta.

Herb więc był, lecz w ciągu minionych dziesięcioleci powojennych jego używanie było kategorię zabronione, zresztą jak wszystkich innych herbów miast litewskich. Dla ich odzwierciedlenia, przywrócenia do życia powołano przed kilku laty w Wilnie specjalną komisję.

Oto ostatnio wyniki jej działalności stały się realne. Rada Najwyższa Republiki Litewskiej zatwierdziła herb miasta Wilna. Tzn. plastyk Arwydas Kazdailis i heraldyk Edmundas Rimša w oparciu o materiały ikonograficzne XIV—XVIII w. odtworzyli herb.

Po raz pierwszy pieczęć z podobizną św. Krzysztofa sygnowano dokumenty od 1387 roku, czyli od nadania miastu prawa magdeburskiego. Obecnie ta piękna tradycja będzie kontynuowana.

Nowy herb wygląda następująco: na czerwonym tle tarczy herbowej przedstawiony jest św. Krzysztof przechodzący przez rzekę i niosący na lewym ramieniu dziecko Jezus. Obu rękoma opiera się na łasce-drzewcu, uwiecznionym podwójnym krzyżem — herbem nadawcy praw miejskich Jagielly. Dzieciątko jest z aureolą, dwoma palcami prawej ręki wskazuje do góry, a w lewej trzyma jabłko, symbol władzy. Krzysztof, dziecko, rzeka i rośliny zaznaczające jej brzozi srebrenie, natomiast łaska-drzewce z podwójnym krzyżem, aureola dziecka i jabłko są kolorem złotego.

Stworzono też wielki herb Wilna, opracowany na materiale ikonograficznym z XVIII wieku. Z boków tarczy herbowej stoją dwie białe ubrane boginie. Ponad tarczą trzymają symbol mocy stolicy Litwy — pasany wstęga o barwach narodowych (złoty zielony, czerwony). Bogini Jedności w prawej ręce trzyma obowiązone wlewojmi wstęgiami brązowe prety oraz złoty potop, natomiast Bogini Sprawiedliwości w lewej ręce ma złote wagi. Pod jej nogami umieszczono złotą kotwicę. Pod tarczą herbowa na rudawej wstępie umieszczono złotym sznurem umięszczone dziewięć miasta Wilna:

UNITAS JUSTITIA SPES
(Jedność Sprawiedliwość Nadzieja).

JAN LUCKIEWICZ SPOCZAŁ NA ROSSIE

Muzeum Białoruskie, gimnazjum białoruskie, Towarzystwo Naukowe Białoruskie — wszystkie te instytucje działające w Wilnie w okresie międzywojennym miejscowi Białorusini (Dokończenie na str. 2)

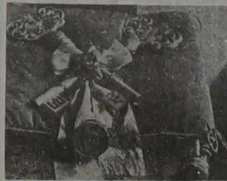
...powiedziany przez Czytelników

...kowi, których reprezentujemy, stała Czytelnik...
 ...Kazimiera Litwińskiego...
 ...w pierwszym...
 ...klucze Wil...
 ...Komendantowi...
 ...w kwietniu 1919...
 ...widzimy wyda...
 ...medal...
 ...Stefana...
 ...wizerunkiem Króla...
 ...Pilsudskiego oraz...
 ...obrony...
 ...astronomicznego...
 ...na dziedziń...
 ...Poczebni. Obie pocze...
 ...związane...
 ...widzimy, są związa...
 ...Marszałka...
 ...1919 r., gdy je...
 ...niechby strażyl, w...
 ...Wielkonocny Pils...
 ...wychodził do Wilna na...
 ...rosyjskich. Tysiące...
 ...Marszałka, które...
 ...powitanie w liście...
 ...wskiego w tych slo...
 ...Tak ciepło i tak...
 ...przejęcia, jakie...
 ...sam i całe wojsk...
 ...uczeń. Przeszło...
 ...to, co można było...
 ...Podaje kilka...
 ...czystych faktów...
 ...o tym: chłopci...
 ...odstępowały kawa...
 ...w awangardzie, na...
 ...W jednej chwili...
 ...dworca...
 ...stanoło kilkun...
 ...broń dla...
 ...kolejkami. Gdym...
 ...dni Świąt przyje...
 ...Wilna, przez parę dni...
 ...całe miasto, pla...
 ...wzruszenie...
 ...Pomimo okropne...
 ...miasta lud...
 ... żołnierzom...
 ...to miało do jedze...
 ...to fakty ku wiel...
 ...radości zawiązały...
 ...wielkimi a ludność...
 ...długotrwały zwią...
 ...właśnie w Ostrej...
 ...wytajujących i

rozrzuconych tłumach odbył się akt uroczystego powitania Pilsudskiego i wręczenia mu symbolicznych kluczy do miasta, wykonanych według pomysłu prof. Ferdynanda Ruszczyca.

Osoba Marszałka Józefa Pilsudskiego podwójnie jest związana z murami Uniwersytetu Wileńskiego. Po raz pierwszy znalazł się jako uczeń w jego murach, w których wypełni rolę i charakterze zetknął się z tymi murami 11 października 1919 r., kiedy to jako Naczelnik Państwa i Naczelny Wódz dokonywał aktu wstąpienia Uniwersytetu Stefana Batorego.

W nawiązaniu do tego troche historii. W drugiej połowie XVI w. Stefan Batory kolegium jezuickie działające w Wilnie przekształcił w Akademię. Następnie była to Szkoła Główna Wileńska, która w

dku okupacji niemieckiej i rosyjskiej. W Warszawie i w Wilnie równolegle w grudniu 1918 r. i na początku 1919 r. odbyły się zebrania poświęcone Uniwersytetowi: 13 grudnia 1918 r. konferencja zwolana przez Komisję Litewską w Warszawie w sprawie wskrzeszenia Uniwersytetu Wileńskiego uznana za kłamkę jego przez carat za akt gwałtu. Dlatego też postanowiono, że Wszelchnia nie zniszczona prawie musi być uruchomiona nie później, niż w jesieni 1919 r. Od razu wielkie zainteresowa-

wszystkim ich budowl. Gdy chmura się zbiera, ostry grad siecze przede wszystkim własnie ziem kresowych lany. Gdy grzmia pioruny, przede wszystkim tu w wieżycie i domy uderzają. . . Nieszczęśliwie ziemie kresowe! A jednak głębokie jest w tym szczęście. . . płynące z wiary w idealne pierwiastki własnej kultury. . .

Obecni na tej uroczystości przypominają, że Pilsudski przemawiając spuszczał oczy na leżącą przed nim maciejówkę. Wszyscy byli przekonani, że odczytuje swą mowę i dziennikarze jej nie stenografowali. Lecz Pilsudski, jak zwykle, mówił z pamięci, co potem spowodowało trudności w zrekonstruowaniu mowy.

W dniu uroczystego otwarcia został zatwierdzony statut USB i podpisany akt jego wskrzeszenia. Dokonał tego Józef Pilsudski i osoby związane z przygotowaniem tych dokumentów. W akcie czytamy: „Działo się w prastarych murach Akademii Wileńskiej w Kolumnowej Auli dnia 11-go października roku

uroczystej chwili akt niniejszy został spisany, a obecni podpisali swoje na nim polozyl.

Wręczając insygnia uniwersyteckie herbu — dar Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (herb rektorski Wszelchnia Wileńskiej z 1632 r. zostało wywiezione przez władze carskie do Ermitażu w Petersburgu) i łańcuch rektorski wykonany według projektu F. Ruszczyca — dar miasta Wilna, Pilsudski złożył życzenia: aby wypadło szczęśliwie, dobrze i pomyślnie.

Dla upamiętnienia opisanych wydarzeń w Auli Kolumnowej USB zostały umieszczone portrety Stefana Batorego i Józefa Pilsudskiego, pedzła Ludomira Słędzińskiego. Od strony ulicy Świętojankiej ulokowano piękną tablicę z napisem: Uniwersytet Stefana Batorego 1578—1803—1919. Nieco dalej w kierunku ulicy Zamkowej — herb USB: Orzeł Biały w środku z Pogonią i napisem na otoku. Wszystko było wykonane według projektu F. Ruszczyca, który przejął pasją społecznikową dla ukończonego Wilna m. in. wiele zrobił dla przygotowania uroczystości otwarcia USB.

Ku uczczeniu wskrzesiciela Uniwersytetu — Marszałka Józefa Pilsudskiego młodzież akademicka ulitowała piasko, wykonana przez prof. B. Balzukiewicza. Jakże się losy tej pamiątke, to już oddzielny temat.

O tym wszystkim przypominamy dzisiaj po prostu dlatego, że historię należy znać i poznać w jej całokształcie, nie można niczego pomijać, nawet tych kart, którym ktośkolwiek nie sympatyzuje. W ten sposób unikniemy powstawania sztucznych „białych plam”.

Jerzy SURWIŁO

NA ZDJĘCIACH: klucze miasta Wilna, ofiarowane Józefowi Pilsudskiemu; pocztówka wydana z okazji 350-lecia Uniwersytetu Stefana Batorego i 10-lecia jego wskrzeszenia.

Repr. W. Charin

P. S. Na prośbę pani Kaziemierzy Litwińskiej redakcja zatławia jej prenumeratę „Kuriera Wileńskiego” na drugie półrocze 1991 r. Przy okazji przypominamy, że nasz dziennik można zaabonować na drugie półrocze br. do dnia 31 maja.

Nasi stali Czytelnicy oraz sympatycy i przyjaciele, którzy mają trudności finansowe z zapłatą prenumeratą „K. W.” powinni się zwracać do redakcji: tel.: 61-38-34. Chętnie załatwimy prenumeratę.

Zimieniem Marszałka

1803 r. przybrała miano Imperatorskiego Wileńskiego Uniwersytetu. Po klęsce Powstania Listopadowego w 1832 r. władze carskie uczelnie zamknęły. Rząd rosyjski w jej gmachach ulokował dwa gimnazja, archiwum państwowe, bibliotekę publiczną i in. urzędy.

Spółeczność nie mogła pogodzić się z takim stanem rzeczy. W 1843 r. jeszcze za Mikołaja I zwracała się z prośbą o otwarcie Uniwersytetu w Wilnie. W 1858 r. w czasie pobytu tu Aleksandra II przoszone o to samo i z tym samym bezowocnym skutkiem. Spęłył na niczym również następne starania.

Do realizacji myśli wskrzeszenia Uniwersytetu dojsć mogło dopiero po 1914 r., po upa-

ni Uniwersytetem wykazał Józef Pilsudski, obiecując „wszelką gotowość opieki i oparcia”.

Formalne wskrzeszenie Uniwersytetu przypada na dzień 28 sierpnia 1919 r., kiedy to Pilsudski wydał specjalny dekret. W liście do senatu Uniwersytetu Wileńskiego powiadał o otwarciu uczelni w październiku 1919 r. i nadaniu jej nazwy „Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie”. Jak zanotowała „Kronika życia Józefa Pilsudskiego 1867—1935”.

9 października Marszałek wyjechał do Wilna celem wzięcia udziału w uroczystości otwarcia Uniwersytetu. Towarzyszył mu Władysław Mickiewicz, syn naszego Wieszca. Rzeczywiste odrodzenie USB nastąpiło 11 października. Podczas uroczystości otwarcia przewodniczył rektor, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego z Krakowa uczony o europejskiej sławie Michał Siedlecki. Główne przemówienie wygłosił Pilsudski. Przymówniał świętą epokę, gdy w tych murach najlepsze umysły rozpalaly ogień, który był drogowskazem w przeciągu dłuzych lat. Potem te mury wiodły czasy nieszczęścia. Losy uczelni podobne są losom tej ziemi. „Wszystkie narody, wszystkie państwa mają swoje kresy. . .” mówił Marszałek. — Gdy wicher się zrywa, wstrząsa posadami przede

1919-go do narodzenia Chrystusa Pana 555-go, od założenia pierwszego Uniwersytetu polskiego w Krakowie, 341-go od otwarcia przez Stefana Batorego Wszelchnicy w Wilnie, setnego od tej pamiętej chwili, kiedy Wieszcz Narodowi Polskiego, Adam Mickiewicz w tej samej Auli otrzymał dyplom ukończenia nauk, a 87-go od owego dnia bolesnego, w którym został stłumiony jasny strumień światła z Wileńskiej Najwyższej Uczelni bijący.

Józef Pilsudski, Naczelny Wódz zwycięskich wojsk polskich, które śmiałym czynem i ołiarą krwi Wilno z rąk wroga wydarły i kulturze polskiej swobodę w niem przywrócić, wobec Marszałka i grona posłów pierwszego w odrodzonej Rzeczypospolitej Polskiej Sejmu i Ustawodawczego, wobec przedstawiceli władz świeckich i duchownych, dowódców polskich sil zbrojnych, przedstawiceli wszelchnie i towarzyszt naukowych, wobec delegatów miast polskich, młodzieży akademickiej z wstzech stron Polski przybyłej, tudzież licznych gości, powołał uroczysto Profesorów Wszelchnicy Wileńskiej, Senat i Rektora do podjęcia na nowo pracy i otwierając wskrzeszoną Wszelchnicę Stefana Batorego, wręczył jej Rektorowi uniwersyteckiej godła władzy.

Ku wiecznej pamiętce tej

ZNICZE PODNIA

...15 lutego, 28 maja...
 ...Jan Aleksander...
 ...muzyczny...
 ...współtwórcą...
 ...języka polskiego...
 ...gwar polskich...
 ...1976 r. (zmort)...
 ...1903...
 ...130 laty, 29 maja...
 ...Joachim Lelewel...
 ...wytłoczy uczonej i...
 ...Wileńskiego, profesor...
 ...1881 r. zmort...
 ...1975)...
 ...Uniwersyte...
 ...znaczenie przy...
 ...obchodzenia ob...
 ...130 laty, 30 maja...
 ...Ksawera

Karosiene (zm. 1989), działaczka robotniczego i litewskiego ruchu w USA.

30 maja 1836 r. urodził się Aleksander Kotis (zm. 1877), malarz, wybitny przedstawiciel polskiego realizmu połowy XIX w.

Przed 100 laty, 30 maja 1891 r. urodziła się Olga Dubeneckiene (zm. 1967), litewska artystka baletu, baletmistrz i plastyk.

31 maja 1871 r. ogłoszono ustawę carską, która pozwalała władzom policyjnym w Rosji i Królestwie Polskim prowadzić dochodzenie w sprawach politycznych i wydawać wyroki bez sądu.

Przed 65 laty, 1 czerwca 1926 r. prezydentem RP został wybrany Ignacy Moscicki.

1 czerwca — Międzynarodowy Dzień Dziecka.

Przed 110 laty, 2 czerwca 1881 r. urodził się Juliusz Rómmel (zm. 1967), generał, w 1939 r. dowódca Armii „Łódź”, a następnie „Warszawa” (obrona Warszawy i Modlina).

...Wileńskiej pod wezwaniem św. Stanisława. Jak już informowaliśmy, zostanie ona odprawiona 28 maja (środa) z okazji zakończenia roku szkolnego w intencji uczniów, ich rodziców, nauczycieli szkół polskich m. Wilna i Wileńskiego.

St. URBAN

ZMIENIA SIĘ TRYB HANDLU PO CENACH NIEKOMERCYJNYCH

Naczelnik wydziału organizacji handlu Litewskiego Związku Spożywców Walentynas Lewickas poinformował ELTA, że zmieniono tryb handlu po cenach niekomercyjnych za sprzedane państwu mięso i mleko.

Dotychczas nabywał towary cieszące się zwiększonym popytem po cenach niekomercyjnych mogli tylko ci mieszkańcy, którzy sprzedali mięso i mleko państwu lub zakładów spółdzielczości spożywców, obecnie rząd Republiki Litewskiej ustalił, że mają prawo nabywać towary po cenach niekomercyjnych również ci mieszkańcy, którzy sprzedali państwu było, trzodek chlewną i drob poprzez przedsiębiorstwa i organizacje rolnicze. Mieszkańcy powinni w sklepach okazać dokumenty wydane przez te przedsiębiorstwa i organizacje za sprzedane mięso.

CENY W GARIUNAI

Kupujący mogą się cieszyć — na bazare w Gariunai potaniała odzież. Na przykład dzinsy teraz kosztują od 250 do 280 rubli. Sprząty ceny również na wyroby elektroniczne. Reflektor do samochodu „Ziguli” kosztuje 750, za oponę żądają — 500—600 rubli, przednia szyba tyleż samo. Błotniki kosztują 2200—2500, drzewciki — 2000—2300. (ELTA)

KTO URODZIŁ SIĘ 25 MAJA

Uspokoszenie to społeczne; ma licznych przyjaciół.

Wspañalomyślny, sympatyczny — odznacza się zdrowym rozsądkiem i trafnością swych spostrzeżeń. Gościnnie. Wywierca wpływ przyciągający na innych.

Posiada wielką wyobraźnię. Sądy jego są przeważnie słuszne. Lubi pracę społeczną.

Urodziny te nieraz dają tendencję do dwóch małżeństw — zwłaszcza u kobiet.

Zręcznie dostosowuje się do warunków i otoczenia. Umysł jego niezwykle ruchliwy — zawsze jest czynny. Zapytany w jakiej sprawie — może dać zawsze na to kilka odpowiedzi.

KTO URODZIŁ SIĘ 26 MAJA

Lubi w życiu ryzykować. Inny jest w swych myślach, a inny w czynach.

Nie coia się w życiu przed ryzykiem i hazardem. Nastroje jego zmieniają się nieustannie.

Jest to człowiek wszechstronnie uzdolniony o naturze podwójnej. W życiu dość dobrze mu się wiedzcie. Interesy swe prowadzi umiejętnie i systematycznie.

Czyni odważne wysiłki w celu zdobycia bogactwa i osiągnięcia dobrego stanowiska. Czeką go jednak opozycja wrogów, która będzie mu w tym przeszkadzać dość mocno i nie można powiedzieć na pewno, czy mu się uda zwałczyć swych przeciwników.

Zycie jego zależne jest od ryzyka.

KTO URODZIŁ SIĘ 27 MAJA

Inteligentny, wrażliwy — lubi zwierzęta i ma zdolności handlowe. Jest to człowiek o silnie rozwiniętym poczuciu sprawiedliwości. Wyrażnia się dużym myśleniem krytycznym. Cechuje go zdrowy rozsądek. Jest dumny, nie chce podlegać innym. W biedzie czuje się bardzo nieszczęśliwy.

Wrażliwy jest i zamknięty w sobie — stać się trudno go poznać — a z powodu tego mogą powstawać nieraz w jego życiu nieporozumienia.

Czeka go długie życie i ewentualność zdobycia majątku. Mimo to trudno mu będzie być popularnym.

Ekran

LIETUWA - „Tak i czyni da-
lej, siostrzyczko!” (Anglia) -
o 11, 13, 15, 17, 19, 21.
HELIOS I sala - „Kie-
szcze policyj” (USA) - o 11,
13, 15, 17, 19, 21.
II sala - „Studenckie wa-
kacje” (USA) - o 10.40, 12.30,
14.30, 16.30, 18.30, 20.30.
PERGALE - „Kieszczce poli-
cji” (USA) - o 11, 13, 15, 17,
19, 21.
WILNIUS - „Obcy” (USA)
- o 11, 13.20, 15.40, 18.10,
20.40.
WINGIS - „Magia” (USA)
o 11, 13, 15, 17, 19, 21.
LAZDYNAI - „Zmija” (USA)

- o 12, 15, 18. „Studenckie
wakacje” (USA) - o 14, 20.
TAIKA - I sala - „Mister
Pitkin na zapleczu wroga”
(Anglia) - o 13, 17. „Zmija”
(USA) - o 15, 19, 21, 25, 26.V
- „Jaki Sherlock Holmes” (ani-
mowane) - o 11 (dla dzie-
ci).
Wideooson - „Piękna ko-
bieta” (USA, dla dorosłych) -
o 12.30, 20.30. „Rudowłosa
Sonia” (USA) - o 15.40. „Ame-
rykański nindzia-IV” (USA) -
o 18.
AIDAS - „Godzina policyj-
na” (USA) - o 16, 18, 20.
DRAUGYSTE - „King Kong
żyje!” (USA) - o 13, 17. „Go-
dzina policyjna” (USA) -
o 15.10, 19.10, 21.

AUSZRA - „Będę dążył do
sprawiedliwej kary” (Indie) -
o 10.30, 13.10, 16, 18.40, 21.20.
PLANETA - „Biekitna la-
guna” (USA) - o 12.40, 14.30,
16.20, 18.20. „Walc na bana-
nowej lupinie” (Węgry) - o
20.20.
ADRIA - „Dynastia Ziki-II”
(Jugosławia) - o 16.30, 20.15.
„Dynastia Ziki” (Jugosławia) -
o 18.30.
TEWYNE - Wideoosona -
„Tajemniczy wróg” (USA) -
o 12, 14. „Człowiek ciemności”
(USA) - o 16. „Nakazana za-
lećka” (USA, dla dorosłych) -
o 18. „Dzika orchidea”
(USA, dla dorosłych) - o 20.

Telewizja

NIEDZIELA, 26 MAJA

Witno
9.00 - Wiadomości. 9.15 -
Kazanie niedzielné. 9.30 - Po-
ranek niedzielný. 11.00 - Kon-
cert. 11.30 - Program „Ziemia
rodzina”. 13.00 - Nasz język.
13.30 - Muzyka niedzielná.
14.00 - Film fab. dla dzieci.
15.00 - Koncert zyczeń. 16.00 -
Rozmowy wileńskie. 17.00 -
Program religijny. 17.20 - Zrę-
dio. 18.00 - Wiadomości. 18.10 -
Film fab. „Przestępstwo w
imie ludu”. 19.55 Szkoła
grzesznicza. 20.10 - Dobry wie-
czór. 20.30 - Panorama. 21.00 -
Fragmenty międzynarodowe-
go konkursu tańca twardzysko-
sportowego „Wilno-91”. 21.20 -
Pozycja przywódcy państwa.
21.30 - Wiosna Poezji. 91. 23.15 -
Wiadomości wieczorne.

Warszawa
9.55 - Program dnia. 10.00 -
Dla młodych widzów: „Ter-
leranek”. 11.30 - „Rzykanci”
(9 ost.) - serial dok. prot. his-
panijskiej. 12.20 - Notowania,
czyli co się opłaca rolnikowi.
12.45 - Wojskowy program
dokumentalny. 13.10 - Poran-
ek symfoniczny. 14.10 - Te-
atr Młodego Widza: Barbara
Biel i Marek Gaj - „Krawo-
skie abecadło”. 14.50 - Koncert
zyczeń. 15.20 - „Księża poeci” -
Karol Wójtyła. 15.35 - Ma-
gazyń „Morze”. 15.55 - „Tur-
niję Igarzy”. 16.20 - „Druga
młodość” - film archiwalny
produkcji polskiej z 1938 roku.
17.50 - Telewizjer. 18.15 -
Telexpress. 18.35 - Telewizyj-
ny Teatr Rozmałości - Anto-
ni Cwojdzinski: „Freuda teoria
snów”. 19.45 - „Płaka” - film
dok. 20.00 - Wieczorynka.
20.30 - Wiadomości. 21.05 -

Kalendarium

Sobota (25.V) jest 145 dniem
1991 r. Do końca roku 220
dni.

- ♦ Znak Zodiaku - Bliźnię-
ta.
♦ Imieniny: Borysławka, Grze-
gorza, Leona, Urbana.
♦ Wschód Słońca - 4.59,
zachód - 21.34. Długość dnia
16 godz. 35 min.
Niedziela (26.V).
♦ Imieniny: Eweliny, Ma-
rianny, Pauliny, Filipa.
♦ Wschód Słońca - 4.58,
zachód - 21.36. Długość dnia
16 godz. 38 min.
Poniedziałek (27.V).
♦ Imieniny: Magdaleny, Ja-
na, Juliusza, Radowita.
♦ Wschód Słońca - 4.56,
zachód - 21.37. Długość dnia
16 godz. 41 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydromete-
orologiczna przewiduje na 25
maja zachmurzenie z przejaśnie-
niami, bez istotnych opadów.
Wiatr północno-zachodni, umi-
arkowany. Temperatura 11-13
stopni.

W ciągu następnych dwóch dni
krótkotrwałe opady, temperatu-
ra w nocy 3-8, w dzień 11-16
stopni.

„Drzewo pachnące imbirem”
- serial prod. ang. 22.10 -
7 dni - Świat. 22.40 -
Sportowa niedziela. 23.25 -
Wiadomości wieczorne. 23.40 -
Studio Festiwalu Sztuk Współ-
czesnych we Wrocławiu. 24.00 -
„Biała księga” - program dok.

Moskwa I
6.30 - Wczesnym rankiem.
Film dok. 7.00 - Zorza. 8.00 -
TSN. 8.15 - Zdrowie. 8.45 -
Ciągnięcie Sportlotu. 9.00 -
Wczesnym rankiem. 10.00 - W
służbie Ojczyzny. 11.00 - Po-
ranny program rozrywkowy.
11.30 - Klub podróżników.
13.00 - Godzina dla wsł. 14.10 -
TV film dok. „Selenit”. 14.00 -
„Wiele głosów - jeden
świat”. 14.15 - To wy potra-
ficie. 15.00 - TSN. 15.15 -
Film fab. „Starsza siostra”.
16.55 - Maraton. 18.10 -
Walt Disney przedstawia. 19.00 -
Kino niedzielne. 21.00 -
Czas. 21.45 - Koncert poświę-
cony Dniom Słowiańskiego Pi-
śmiennictwa i Kultury. Podczas
przerwy o 23.15 - „Chrono-
graf”. 0.45 - Przegląd piłkar-
ski. 1.15 - TSN.

Moskwa II
8.00 - Gimnastyka. 8.15 -
Na Dzień Afryki. 9.15 - Kres-
kówki. 9.45 - Collage. 9.50 -
Premiera filmu n.p. „Stolica
kulturalne Europy”. 11.00 -
Dwubój indyjski. 11.30 - Pro-
gram TV Rosji. 12.25 - Rosja
nieznana. 12.55 - Jaki „Jera-
lasz”. 13.15 - Wiadomości. 13.30 -
O seansach psychoterapeuty
A. Kąsprowskiego. 14.45 -
Pedagogika dla wszystkich. 15.15 -
Stare romanse rosyjskie i
cygańskie. 16.00 - Program
międzynarodowy „Planeta”.
17.00 - Program TV Rosji.
Kanał kryminalny. 18.00 - Pro-
gram muzyczny. 18.30 - Pro-
gram polityczny. 19.00 - TV
autorska. 20.15 - Dobranocka.
20.30 - TV autorska. 21.00 -
Czas. 21.45 - Kreskówka dla
dorosłych. 22.00 - Program TV
Rosji. Świat filmu. 23.00 -
Wiadomości. 23.15 - Siatków-
ka. ZSRR - Włochy.

PONIEDZIAŁEK, 27 MAJA
Witno
17.00 - Program CNN. 18.00 -
Wiadomości. 18.10 - Przegl-
ąd krajowy. 18.50 - Wiado-
mości (ros.). 19.00 - Wiado-
mości (pol.). 19.10 - Studio
sportowe. 19.40 - Pół godziny
po lekcjach. 20.10 - Nasz ele-
mentarz. 20.15 - Dobranocka.
20.30 - Panorama. 21.00 -
Dobry wieczór. Lotwo. 21.40 -
Kronika państwowa. 22.10 -
01... 02... 03... 22.50, 23.30

POLSKA AGENCJA
POSZUKUJE SEKRETARKI
z WILNA

Warunki:
- dobra znajomość jeź. pol-
skiego,
- dyspozycyjność,
- operatywność,
- atrakcyjny wygląd,
- wiek do 30 lat,
- konieczny telefon.
Zapewni wysokie wynagrodze-
nie.
Zgłoszenia: tel. 47-63-25 w
dn. 25 i 26 maja w godz.
16-20.

Film. dok. „Mordowanie na-
rodów”. 23.15 - Wiadomości
wieczorne. 0.30 - Program
CNN.

Warszawa
14.25 - Telegazeta. 14.30 -
16.55 - Telewizja edukacyjna.
17.00 - Wiadomości. 17.10 -
Video Top. 17.20 - LUZ -
program nastolatków. 17.55 -
„Polska rada młodzieży”
raportaż. 18.15 - Telexpress.
18.35 - Encyklopedia II wojny
światowej. 19.00 - „40 minut”.
19.10 - „Kupię nie kupię” -
program publicystyczny. 19.30 -
„Ali!” (11) - serial prod.
USA. 19.55 - Świat w oczach
Lena. 20.15 - Dobranoc. 20.30 -
Wiadomości. 21.05 - Teatr
Telewizyjny - Stanisław Ignacy
Wiłkiewicz: „Jan Maciej Karol
Wścieklica”. 22.00 - „Petenci” -
program publicystyczny.
22.50 - „Księża poeci”. 23.15 -
Wiadomości wieczorne. 23.30 -
Mistrzostwa Europy w pod-
noszeniu ciężarów.

Moskwa I
6.30 - Poranek. 9.00 -
Kontakt. Przegląd gospoda-
rczego. 9.20 - Przegląd piłkar-
ski. 9.50 - Film dok. 10.20 -
Baśnie i legendy ludowe róż-
nych krajów. 10.25 - Kresków-
ki. 10.50 - TV film fab. „Spad-
kobierczyni odmieńców”. Odc.
1. 12.00 - TSN. 12.15 - Film
fab. „Spadkobierczyni odmień-
ców”. Odc. 2. 13.20 - Kon-
cert. 15.00 - TSN. 15.15 -
Film fab. „Granica państwo-
wa”. „Rok czterdziesty nie-
rwszy”. Odc. 1. 16.25 - Film
dok. 16.50 - Kreskówka. 17.00 -
Święto czasteczki. 17.30 -
Godzina dla dzieci (z lekcją
jeź. francuskiego). 18.30 - Wi-
adomości międzynarodowe. 18.40 -
Według praw rynkowych.
22.810 010* 1000
22.8963 052* 1000
22.9954 048* 5000
23.1059 051* 2500
23.1231 035* 2500
23.2344 100 500
23.2817 100 300
23.2952 100 300
23.3075 070* 5000
23.3301 100 300
23.3736 100 300
23.3795 100 300
23.4067 026* 5000

Moskwa II
7.00 - Poranek człowieka in-
teresa. 8.00 - Gimnastyka po-
ranna. 8.15 - „Kamieny kwia-
tek”. Film-spektakl Teatru Ma-
łego ZSRR. 10.20 - Film dok.
10.50 - Świat pieniędzy. Ad-
ama Smitha. 11.30 - Giełda TV.
12.00 - Spektakl Wileńskiego
Teatru Dramatycznego „Chry-
stus i Antychrysta”. 12.55 -
Program muzyczny. 13.15 -
Więści. 13.30 - Film fab. „Je-
sienią mego dzieciństwa”. 14.45 -
Planeta. Program międzyna-
rodowy. 17.00 - Dziennik zja-
du. 17.15 - Nieznana Rosja.
17.45 - Maraton telewizyjny
„Aiganistan - nasza pamięć i
ból”. 19.00 - Film dok. 19.50 -
Rozmaitości. 20.00 - Wię-
ści. 20.15 - Dobranocka. 20.30 -
Przegląd piłkarSKI. 21.00 -
Czas. 21.45 - Na IV zjeź-
dzie deputowanych ludowych
RFSRR. Podczas przerwy o
23.00 - Więści. 23.45 - Na
sesji Rady Najwyższej ZSRR.

WTOREK, 28 MAJA
Witno
7.45 - Dzień dobry. 8.10 -
Studio sportowe. 8.40 - U Da-

PAŃSTWA WĘWĘTRZNA POZYCZKA
1982 roku

TABLICA INFORMACYJNA

75 ciągłenia wygranych, które odbyło się 15
w Charkowie.
Wygrane padły na następujące numery serii I
wszystkich 53 kategoriach pożyczki:

Table with 12 columns: Nr serii, Nr obligacji, Wysokość wygranej w rublach, Nr serii, Nr obligacji, Wysokość wygranej w rublach. Rows include numbers like 200960 054* 5000, 234662 096* 5000, etc.

* Na pozostałe 99 numerów obligacji tej serii wy-
grane po 300 rubli.

W tabelicy podano wygrane na obligacje 50-rub-
W obligacje 100-rublowe w razie wygranych
sokości - 300 i 500 rubli - na wszystkie numery
serii wypłaca się odpowiednio 600 i 1000 rubli.
den z numerów 100-rublowej obligacji pada wygra-
sokości 1000, 2500, 5000, 10000, 25000 rubli.
mer pada wygrana w wysokości 300 rubli.
placa się odpowiednio 1300, 2800, 5300, 10300
obligacje wartości 25 rubli wypłaca się połowę
losowanej na obligację o nominalnie 50 rubli. Do sumy
nej włączone nominalną wartość wylosowanej oblig-
dyczna. 20.00
chreścijanina. 20.10
nacka. 20.30 - Program
21.00 - Film fab. „Prze-
Odc. 2. 22.30 -
Przegląd krajowy. 18.50 -
Wiadomości (ros.). 19.00 -
Wiadomości (pol.). 19.10 -
Wynajmowanie mieszkania oraz
ustawy mieszkaniowe. 19.40 -
Film dok. „Pierwsza pomoc me-

KURIER
Wileński

Dziennik społeczno-polityczny
Rady Najwyższej i Rządu Re-
publiki Litewskiej. Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres: 232024,
Witno, ul. Subocz 5.
Indeks 67218
Cena 10 kop.
Zam 995.
Nr rejestracji - 322.
Drukarnia „Wiltis”.

TELEFONY:
Redaktor - 61-15-16, zastępcy redaktora, sekretarz odpowie-
dzialny - 61-38-34.
Działy: państwa i samorządu terenowego; ekonomiczny -
62-87-19; etyki, rodziny i prawa; szkolnictwa i młodzieży; li-
teratury i sztuki; feteletonów i sportu - 61-71-25; życia poli-
tycznego; listów - 22-37-38; życia wsł; korespondentów -
22-42-46; stołeczny oraz aktualności; handlu, usług i komuni-
kacji - 61-15-16.

Redaktor
Zbigniew BALEWICZ

OGŁOSZENIA
PRZYJMUJEMY
(tel. 61-68-81) od godz. 9.00